Megalakult a Vedres István artézi kút öntöző társaság a Baktói Kiskertekben

Második „Ujszeged" alakul a Tisza jobbpartján

Június elsején, a Forradalom utca és a Baktói sor sarkán 55 ember tanácskozásra gyűlt össze. Az előadó, Rully János tanár, az új városrész nagyszerű lehetőségeiről beszélt. Egy városrész fejlődéséhez elsősorban vízre van szükség, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy még ezután építik be ezt a területet, s most virágzó kis kertek foglalják el a modern házak helyét. A Baktói Kiskertekről van szó. Ezen a nagy területen a Vidovics-féle társaságnak van egy kútja és ez a Baktói Kiskertek középső területét látja el — úgyahogy — a vízzel. Az 5—600 kiskert egynegyedét szolgálja ki ez a kút.

Nyolcvanan összefognak

A kánikula idején a növényzet, a fák, a virágok jelezték, hol van víz és hol nincs. Ezen a júniusi délutánon azok a gazdák, kerttulajdonosok jöttek össze, akik elhatározták, hogy a maguk erejéből az állam segítségével kútat fúratnak. Már példa is állt előttük. Török Mihály, nyugalmazott tanár elnökletével 65 telektulajdonos szervezkedett, és szervezkedésük eredményeként a szentesi kútfúrók a Hídverő és a Ladvánszky utca sarkán már fúrják a kutat. A Baktói Kiskertek északi részében is kell a víz, éppen ezért az itt levő telektulajdonosok megalakították a Vedres István artézi kút öntöző társulatot.

A társaság elnökévé Rully Jánost választották, aki nagy szorgalommal, kitartó munkával megérttette a 80 víznélküli telektulajdonossal, mit jelent a víz, mit jelent, ha öntözi kertjét.

Társadalmi munkával az állam segítségével

A szervező munka után a Vedres István társulat tagjai a Vízügyi Igazgatóság szakembereivel felmérték a területet. A Baktói Kiskertek északi részének vízellátását még egy új kút fúrásával is csak úgy tudják biztosítani, ha igénybeveszik a Nagy Sándor-féle kutat. Ezt is rendbehozatják, s az új kút vizével — mely percenként 800 litert ad —, jól ellátják ez a területet ivó- és öntözővízzel.

Kétszázhetvenötezer forintot kérnek kölcsön államunktól. Ezt az összeget 60—70 hónap alatt törlesztik le, s fejenként körülbelül 3—4 ezer forint összeget tesz ki a kútfúrás és a vezeték lefektetése. A társulat tagjai az anyagiakon túl nagy társadalmi munkát vállaltak magukra. A társadalmi munka értéke körülbelül 180 ezer forint. A Török Mihály-féle társulat kútja rövidesen kész lesz, s utána a Hídverő és az Uj Élet utca sarkán megkezdik a Vedres István ártézikút-öntöző társulat kútjának fúrását.

A víz után a közlekedés,

A 80 tag már eddig is bebizonyította, hogy komolyan, magára is kötelezőnek tartja a társulat szabályzatát. Az Országos Takarékpénztár naponként jelentést ad az elnöknek a befizetett összegekről. A tegnapi napon Széll Jenőné 300, Puskás János 100, dr. Benkő László 100, Adorján István 100, Zab Sándorné 50, Piroska Vince 50 forintot fizetett be az Országos Takarékpénztárba. Gyűlik a pénz a kúthoz.

A Baktói Kiskertek három víztársulata elhatározta, hogy a kutak fúrása után egyesül, s a tagság a Baktói Kiskertek egészét vallja magáénak, s ezért újabb anyagi és erkölcsi támogatást is megadnak. Elhatározták, hogy a vízellátás után a közlekedési lehetőségeket javítják meg, mert egyelőre esős időben szinte megközelíthetetlen ez a kis birodalom, az új városrész, melyet lassan Ujszegedként emlegetünk.

Rohamosan fejlődik a szovjet külkereskedelem

A szovjet sajtó közli a Szovjetunió külkereskedelmi statisztikai szemléjét. A statisztikai adatok tanúsága szerint a Szovjetunió külkereskedelmi forgalma szakadatlanul növekszik. Ez a forgalom 1938-ban 2 milliárd 100 millió rubelre rúgott. 1956-ban viszont már 28 milliárd 100 millió rubelre növekedett. 1956—1957-ben a külkereskedelmi forgalom meghaladta a 33 milliárd rubelt.

„Politikai tényezők"

Nemsokkal ezelőtt alkalmam volt részt venni egy hosszan tartó tudományos üléssorozaton, — egyszerű hallgatóként — ahol igen sok neves egyetemi tanár, s a tudományos munka más lépcsőfokain álló kutató sereglett össze szakmai tanácskozásra. A tudományág, melynek témáiból előadások és elaboratumok hangzottak el, igen messze esik szakmámtól és képzettségemtől, s ezért máig sem restellem, hogy nem a speciális kutatásokról beszámoló előadások kötöttek le elsősorban, hanem a tudományos kurzus más, kevésbé a témához tartozó, de igen fontos mozzanatai. Roppant érdekelt például a szellemes és meggyőző megnyitó előadás, s abból is különös erővel ragadott meg néhány mondat, mely cicomázatlan igazságot hordozva, emlékezetem és jegyzetem szerint így hangzott: »A tudomány ismert és megbecsült munkásai nemcsak az élet összefüggéseinek kutatói, hanem — akár tudomásul veszik, akár nem — politikai tényezők is. Szakmai tekintélyük azokká avatja őket tanítványaik szemében. A fiatalok mennek utánuk — nemcsak a munkában, az életben is: általános emberi magatartásban, politikában, mindenben.«

Egy olyan köztiszteletben álló egyetemi tanár szavai ezek, aki sohasem kacérkodott »vonalassággal«, de a modern humanizmus őszinte képviselője és a szocializmus érdekében szívesen, fenntartás nélkül dolgozó ember. Szavai tehát hitelesen hatottak és meggyőződésből fakadtak. S mint valamennyi jelenlévőből, belőlem is kiváltottak ezek az őszinte és felelősségtudatból fakadó mondatok néhány gondolatot.

Legelőször az jutott eszembe, hogy hányszor hallottam ezzel ellentétes nyilatkozatokat, különösen az olyan tudományok művelőitől, amelyekben leginkább a szimpla anyagi összefüggések dominálnak. Valóban: látszatra mi köze a politikának a matematikához, a kémiához vagy az orvostudományhoz? Egymagukban nem sok, s talán éppenséggel semmi, de művelőjükkel, neves képviselőikkel annyi, amennyi erkölcsi és tekintélybeli súlya van az előadónak.

Hányszor megcsodáltunk hallgató korunkban is egy-egy nemes logikájú, új összefüggéseket felszínre fejtő tanárunkat! És érdekes: nemigen választottuk el személyükben a tudóst és az embert, a kutatót és a politikust. Rendszerint egy volt mindegyik a maga tudományával. S mi mentünk utánuk mindenben — politikában is; — sokan pedig még akkor is, ha elszigetelték magukat a politikai vérkeringéstől, ha hangoztatták is a közélet iránti közömbösséget.

Igaz, nem egyszerűen szándék vagy meggondolás dolga ez. Négy fal között az élettel való kapocs és hatás nélkül bárki megélhet »politika fölötti« magatartásával. Emberi viszonylatokban ellenben ez csak merő ábránd, kényelmes kifogás, hiszen ha különösebb szándék nem játszik közre, a környezet akkor is politikussá formál mindenkit, s »politikai tényezővé« olyan embereket, akik valamilyen módon kiemelkednek a környezetből, vagy éppen elismert fölényben állnak vele szemben.

Ez a folyamat az életben rendszerint úgy zajlik le, hogy ha a szaktekintély feltűnően tartózkodik politikai meggyőződése ismertetésétől, vagy apolitikus ködbe burkolódzik, cinizmust és közömbösséget vált ki környezetéből is a politika dolgai iránt. Mivel a tudomány csalhatatlan képviselőjének tekintik, az emberek hajlamosak arra, hogy más kérdésekben is az ő magatartását kövessék. S ha ebben mégsem lenne egységes a környezet, más »politikai tényezők« befolyása miatt, felszáll az apolitikus köd, s ottmarad a politikus ember, változatlan meggyőződéssel, de immár vonzása-vesztetten. Ettől kezdve két embert látnak benne: külön a tudóst és külön a politikust — kétféleképpen véleményezve.

Ilyen eseteket bőven számontart a közvélemény, s még különbeket is, hiszen egy időben évtizedes politikai »közömbösség« után nem egy neves ember jött lázba, hogy azután újra csigaházba húzódjék, mint aki fölötte áll a napi dolgoknak.

Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy azok között, akiket az ifjúság mint tudósokat és »politikai tényezőket« követ, a nyílt színvallású emberek vannak többségben, s az ő hatásuk az erősebb. Nemcsak marxista professzorokra gondolok, akikről ez köztudomású, hanem azokra is, akik korábbi nézeteikkel harcban és gondolkodásban leszámoltak, vagy útban vannak a felemelő új felé; akik ha messziről indultak is, az után a világítótorony után mennek, amelyre az egész emberiség emelte a szemét.

Politikai tényezők? Feltétlenül. És jó, hogy ezt éppen egy közülük való fogalmazta meg így, mert ebben felelősségtudat van. Ez a megfogalmazás annak a felismerésnek a jele, hogy nem mindegy, milyen impressziókat szerez politikai tekintetben mestereitől.

S. I.

Járásszerte megkezdődött a búza aratása is

(Folytatás az 1. oldalról.)

meghaladja majd a 10 mázsát, az egyéni gazdák 4—6 mázsás búzatermés átlagával szemben.

Ugyancsak 10 mázsát várnak most holdanként a baktói Felszabadulás Termelőszövetkezetben is. Csupán azt vetik fel nehézségként, hogy a Dorozsmai Gépállomás ideirányított aratógépeit nem javították ki annak idején tökéletesen. Hol az egyik, hol a másik gépen fordulnak elő törések, szakadások, emiatt már-már úgy látszik, kézzel kell folytatni a munkát, ezt kívánja a gabona gyors érése.

Az újszegedi földeken az őszi árpák később értek be, mint máskor. A Haladás Termelőszövetkezet földjein például a napokban kezdődött el az árpa kombájnnal való aratása, cséplése. Az első napi átlag itt is 10 mázsát mutatott.

Különösen az egyéni gazdák közül rengetegen kérnek felvilágosítást mostanában arról,

mivel magyarázható az állami gazdaságok és a valóban nagyüzemi termelést folytató termelőszövetkezetek termésátlagai és az egyéni gabonatermés közötti óriási különbségek.

Hiszen mintegy 67 napig tartott a tavaszi aszály és ez egyaránt sújtotta a termőföldeket. Az érthető és világos

magyarázat a gépekkel végzett, tudományos módszereket alkalmazó talajművelésben van.

Az évről évre sekélyen szántott egyéni földek az aszály idején barázdafenékig kiszáradtak, míg a mélyen, géppel szántott porhanyós, morzsalékos talajok jobban megőrizték a téli csapadékot, a gabona gyökerei nem ütköztek — szakkifejezéssel élve — kemény, szinte áttörhetetlen »eketalpba«.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ha termőföldjeink zömén ma már nagyüzemi módszerekkel termelnénk, akkor a gabonatermésnél jelenleg csak elenyésző mértékben beszélhetnénk aszály okozta kártételről.

IFJÚ SZIVEKBEN

Vasárnap kezdődik új folytatásos regényünk

Olvasóink előtt ismeretes, hogy néhány éve lapunk folytatásokban közölte Dér Endre: »Az első próba« című regényét. Dér Endrét ezért a regényért 1956-ban József Attila-díjjal tüntették ki. A regény közlése után számos levél érkezett az íróhoz. Bertha Sándorné Makóról például ezeket írta:

»A regény alakjai úgy a szívemhez nőttek, mintha régi ismerőseim lennének. Talán azért is esett olyan rosszul a váratlan befejezés, amit hibának találtam, vagyis hogy nem hallok többé kedves regény-ismerőseim felől. Ugy éreztem a regény olvasása közben, hogy ez regénynél több, ez szívvel-lélekkel van írva és minden szereplője él. Azért is foglalkoztam olvasás után közben többször azzal a gondolattal, hogy vajon hol tudnám levél által felkeresni az írót és megkérdezni: mi lett a szereplőkkel?...

Arra kérem: mindig az igazat írja. Legyen mindig hű a családjához és a munkásemberekhez... Köszönjük az élményt, amit első regénye olvasása nyújtott és nagyon várjuk a másodikat, harmadikat és a többit.«

Dér Endre olvasóink kívánságának eleget téve »Ifjú szívekben...« című új regényében tovább meséli az »Első próba« hőseinek életét. Ezt a második regényt is — az első történethez hasonlóan — lapunk közli első ízben nyomtatásban.

Az »Ifjú szívekben« első része vasárnapi számunkban jelenik meg.

Új tanterv az általános iskolák felső tagozatán

A művelődésügyi miniszter most megjelent utasításával az általános iskolák alsó tagozata után az általános iskolák felső tagozatán is új tanterv bevezetését rendelte el. Az új tanterv fokozatosan kerül bevezetésre. Az 1958—59. tanévben az új tanterv a következő osztályokban és tárgyakból lép életbe: V. osztály: magyar, orosz, számtan, növény- és állattan, földrajz, rajz, testnevelés, és a kijelölt iskolákban gyakorlati foglalkozás. VI. osztály: magyar, történelem, számtan, földrajz, rajz, testnevelés. VII. osztály: történelem, földrajz, rajz, testnevelés. VIII. osztály: földrajz, rajz, testnevelés. A felsorolt tantárgyakból az V. osztályos magyar nyelvtan és az V—VI. osztályos földrajzkönyvek kivételével új tankönyveket adnak ki. Az ének új tantervének bevezetése az 1959—60-as iskolai évben kezdődik el. A fel nem sorolt tantárgyakból, illetve osztályokban a régi tanterv marad érvényben.

Fokozottabban ellenőrzik a cukrászüzemeket

A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot a fagylaltmérgezés ügyében

Nemrégiben hírt adtunk róla, hogy Szegeden nagyarányú tömegmérgezés történt fagylalttól s e miatt több felnőttet és gyereket kórházba kellett szállítani. Az ügyben széleskörű nyomozás indult, hogy minek a következtében jöhetett létre a sorozatos megbetegedés. A Közegészségügyi és Járványügyi Állomás eddigi vizsgálatai szerint a Szegedi Vendéglátóipari Vállalat fagylaltgyártó üzemének gyártási adottságai nem kielégítők, túlterhelt, valamint a dolgozók egészségügyi szemlélete is erősen kifogásolható. Ennek következtében az üzem rendje és tisztasága sem megfelelő. Kicsi az üzem hűtőtere és az elkészített fagylalt-massza a megengedettnél hosszabb ideig áll egyrészt az üzemben, másrészt a különböző elárusító egységekben fagyasztás nélkül. Ez viszont éppen elegendő idő arra, hogy a fagyasztás nélkül álló massza fertőződjék, szennyeződjék.

A Közegészségügyi és Járványügyi Állomás vezetői megbeszélésre hívták a vendéglátó vezetőit és kötelezték őket arra, hogy a jövőben nagyobb figyelmet fordítsanak a gyártó üzem rendjére, s rövid időn belül szerezzék be a szükséges hűtőgépeket. Az egészségügyi ellenőrzést — különös tekintettel a nyári hónapokra — pedig szigorúbban fogják megtenni az egészségügyi szervek nemcsak a vendéglátóipari vállalat üzemében és elárusító egységeiben, hanem magáncukrászoknál és más cukrászüzemekben is. A rendőrség a fagylaltmérgezés ügyében még nem fejezte be a vizsgálatot, hogy a felelősséget megállapítsa.

Ujjáépített német város

A második világháború alatt az angol—amerikai bombatámadások következtében súlyos károk érték Rostockot, ezt a több mint 700 éves német kikötővárost. A város arculata a népi uralom alatt gyökeresen megváltozott, lakossága csaknem megkétszereződött a szocialista nagyüzemek fejlődése eredményeképpen. Mintegy hétezer lakás épült ebben a városban 1949 óta. Képünk a Német Demokratikus Köztársaság e nagy kikötővárosának főterét mutatja be.